

Streszczenie

Głównym celem pracy doktorskiej było przedstawienie rozwoju szachów kobiet w Polsce w latach 1945-1989. Natomiast celem poznawczym była wszechstronna charakterystyka szachów w Polsce i określenie stałych trendów kształtujących się w rywalizacji sportowej w oparciu o analizę współzawodnictwa sportowego.

Główną metodą badawczą przyjętą w celu wszechstronnej charakterystyki szachów jako dyscypliny sportowej wybrano metodę monograficzną. Dodatkowo posłużono się metodą krytycznej analizy materiałów źródłowych, która została wykorzystana do omówienia genezy szachów na terenie Polski, ze szczególnym uwzględnieniem szachów kobiet.

Aż cztery polskie szachistki, z analizowanego w niniejszym opracowaniu okresu, uzyskały tytuł arcymistrzyni. Sukcesy jakie odnosiły polskie szachistki również na arenie międzynarodowej bez wątpienia przekładały się na zwiększające się zainteresowanie grą królewską w naszym kraju. I pomimo utrzymującej się przewadze liczebnej mężczyzn zrzeszonych w klubach szachowych to właśnie panie odnosiły większe sukcesy.

Należy podkreślić, że reprezentacje kobiet były klasyfikowane wyżej niż reprezentacje mężczyzn podczas olimpiad szachowych. Po II wojnie światowej reprezentacja mężczyzn tylko cztery razy znalazła się w pierwszej dziesiątce. Natomiast paniom ta sztuka udało się aż osiem razy. Przy czym najlepszy wynik panów klasyfikował ich na siódmej pozycji. Panie swój najlepszy wynik osiągnęły w 1980 roku zdobywając brązowy medal, a rok później zajęły miejsce tuż za podium.

Z przeprowadzonych badań wynika, że II wojna światowa wyrządziła nieodwracalne szkody również w życiu szachowym Polski. Jednak dzięki wieloletniej tradycji oraz determinacji działaczy Polskiego Związku Szachowego podejmowano działania mające na celu odbudowę polskiej potęgi szachowej. Za jeden z najważniejszych czynników wpływających na rozwój zainteresowania królewską grą wśród kobiet było rozporządzenie wymuszające na klubach szachowych posiadania wśród swoich członków przynajmniej jednej kobiety.